

4. ОБЩЕСТВО “БЯЛО БРАТСТВО”

Обществото “Бяло братство” е свързано с живота и дейността на Петър Константинов Дънов, известен и с духовното име Беинса Дуно. Той е неговият основател и идеолог. Влиянието му върху последователите е толкова голямо, че през 20-те години те започват да се наричат дъновисти.

Петър Дънов е роден на 11.07.1864 г. в с. Николаевка, Варненско. Баща му Константин Дъновски (1830–1918), е известен възрожденски църковен и просветителски деец. През 1857 г. той става свещеник и до 1889 г. служи в гр. Варна.

Петър Дънов завършва средно образование през 1887 г. в Американското научно-богословско училище в Свищов. Увлеча се от музика и свири много добре на цигулка.

През 1888 г. заминава за САЩ, където завършва Бостънския университет с две специалности – теология и медицина. През седемте години, прекарани в Америка, той се запознава с най-модерните философско-богословски течения в САЩ, а това ще рече и в света. По това време САЩ е световен център на различните религиозни направления, най-вече на протестантизма, на модерния спиритизъм и на теософското движение. Запознава се и с най-големите научни постижения в областта на физиката, математиката, астрономията, космологията и биологията. Изследователи на Дънов смятат, че през този период той попада под влиянието на протестантизма и скъсва с православието. Ще бъде обаче неправилно той да бъде причислен към някоя от практикуващите тогава протестантски деноминации, и то не само защото самият Дънов никога не е говорил и не се е обвързвал с протестантските идеи и църкви. За това говори и фактът, че след завръщането си в България, той отказва да заеме предлаганата му пасторска длъжност в методистката църква в Ямбол. Факт е обаче, че в България идва вече окончателно скъсал с православната идея. Той отказва да започне работа като чиновник в Преславско-Варненската митрополия, а в и излязлата през 1896 г. първа негова книга “Наука и възпитание”, изложените възгледи за природата и човека противоречат на православието.

От 1895 до 1900 г. прекарва в уединение, почти прекъснал контактите си с околните. Посвещава времето изключително върху своето духовно развитие. Резултат от тези размишления е втора-

та му книга – “Заветът на цветните лъчи на светлината” (1897 г.), в която подлага на тълкуване библейските стихове. През 1900 г. завършва един от капиталните си трудове – “Седемте разговора”, в който вече оформя своите специфични мистично-окултни идеи и възгледи.

Още през 1897 г. Петър Дънов твърди, че на 7 март е получил просветление за своята мисия на Земята като Божи пратеник. Той го изразява през следващата година във “Възвание към народа ми”, прочетено в читалище “Светлина” – Варна. В него заявява: “Аз съм Елохим*, ангел на Завета Господен”, и обявява, че неговата задача е да изгради “Нова култура на шестата раса”. Българският народ ще бъде между първите, които ще бъде благословен за това и ще познае Господа, а самият Петър Дънов е “Духът на истината”.

Задълбочената му теоретична подготовка и размишленията му го довеждат до идеята за проповедническа дейност. Той започва да обикаля по-големите и малки градове и да изнася сказки, които са популярни, без входни такси и са най-вече из областта на френологията и хиромантията. Дънов измерва черепите на някои от присъстващите и въз основа на това им прави личностна характеристика. Такива сказки той изнася в продължение на 12 години. Те му донасят голяма известност в страната и първите му последователи са измежду хората, които са ги посещавали. Самият Дънов заявява, че целта му е да изучи по-добре психофизическия портрет на българина, да вникне в неговата душевност, психика, характер и особености, за да се открие най-правилния път за неговото духовно и физическо съвършенство.

През 1900 г. Петър Дънов организира среща с трима свои последователи – Пеньо Киров, Тодор Стоименов и д-р Георги Миркович в гр. Варна, наречена по-късно “събор на Бялото братство”. Тази първа среща поставя началото на Бялото братство в България като клон на *Всемирното Бяло братство*. Всъщност едва през 1912 г. Дънов обявява, че те представляват *Бяло братство*. Дотогава групата от негови последователи се наричат “Веригата” – дума, която олицетворява връзката на Бог Йехова със Св. Дух и Сина Божи – Елохим. През следващите години съборите стават традиционни – през 1901 и 1902 г. те се провеждат в Бургас, през 1906–1908 г. – във Варна, след това от 1908 до 1925 г. – във Вели-

* Елохим – еврейското название на Бог.